

În obiectiv

Militarii arădeni se pregătesc pentru o nouă misiune în Afganistan

pagina 2

Învățământ

Elevii ștefăniști și provocările școlii online

pagina 3

ORIZONT MILITAR

Editor: Divizia 4 Infanterie „Gemina”

Fondat la 12 ianuarie 1948

* Serie nouă

* Nr. 286 (2062)

* 17 iunie 2020

* 8 pagini

* www.clujarm.ro

Instrucția viitorilor soldați gradați profesioniști

paginile 4-5

2% sau 3,5%
din impozit

Până în 30 iunie, puteți direcționa 2% din impozitul pe veniturile din salarii către o entitate non-profit sau o unitate de cult sau 3,5 %, pentru susținerea entităților non-profit sau a unităților de cult ce sunt furnizori acreditați de servicii sociale, cu cel puțin un serviciu social licențiat. Modalitatea cea mai facilă de depunere a formularului este prin compartimentul financiar-contabil al unității.

Actualitatea militară internațională

pagina 7

ORIZONT MILITAR ÎN ACEST NUMĂR

Obiective turistice din România

pagina 6

Era digitală

Pe lângă țintă

pagina 8

**C. I. Nottara -
60 de ani de scenă**

■ ■ ■ **PREGĂTIRE PENTRU POLO-NIA** Militarii Batalionului 3 Apărare Antiaeriană „Potaissa” vor asigura rotația a VIII-a a detașamentului de Apărare Antiaeriană din cadrul grupului de luptă pentru asigurarea prezenței înaintate consolidate în Nord – Estul Alianței, dislocat în Polonia. Detașamentul consti-

tuit din militari ai B. 3 Ap. AA și din militari aparținând altor unități militare a început perioada de pregătire pentru misiune încă de la începutul lunii iunie, parcurgând în această perioadă un program intens de instruire, care se va încheia cu o evaluare teoretică și cu trageri de luptă reale. (R.C.)

■ ■ ■ **DISTINCȚIE** În cadrul unei slujbe oficiate în fața bisericii Parohiei „Sfântul Ierarh Nectarie” din Dej, în prezența credincioșilor, **IPS Andrei**, Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, i-a oferit **locotenent-colonelului Dinu Ștefan Chioralia**, medicul-șef al Bg. 81 Mc., Ordinul „Mihai Vodă”, în semn de prețuire și recunoștință pentru implicarea deosebită în lupta cu COVID-19. Locotenent-colonelul Chioralia, numit, în perioada stării de urgență, director medical al Spitalului Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” din Suceava, a declarat, cu această ocazie: „Pentru mine Suceava a fost o experiență unică, inedită.

Bucuria mea sufletească este că am putut să ajut spitalul județean, colegii, în perioada în care am fost acolo, și, nu în ultimul rând, pacienții spitalului. Ziua de astăzi este o zi specială, pentru că, odată cu redeschiderea bisericii, am primit o înaltă distincție din partea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei.” (R.C.)

■ ■ ■ **MISIUNE ÎN SUA** În perioada 25 mai – 10 iunie, o echipă de 15 specialiști militari și civili din Ministerul Apărării Naționale alcătuită din cinci medici, cinci asistenți medicali și cinci militari specialiști în domeniul CBRN din Forțele Terestre Române s-au aflat într-o misiune în SUA, pentru a oferi sprijin autorităților statului Alabama, în contextul măsurilor de combatere a pandemiei COVID-19. Printre specialiștii CBRN din echipa MAPN s-au numărat și doi militari ai Batalionului 72 Apărare CBRN „Negru Vodă”: locotenent-colonelul Claudiu Margin, comandantul unității, și căpitanul Adrian Melinte, ofițer de stat-major în cadrul unității. (R.C.)

■ ■ ■ **ZI DE FOC ÎN BOGATA** Ziua de marți, 16 iunie, a reprezentat o zi de foc pentru militarii din cadrul Companiei Sprijin Luptă a B. 812 I. „Bistrița”. Urmărind un scenariu prestabilit, militarii subunității au desfășurat, în poligonul Bogata-Stejeriș, exerciții de tip LFX (exercițiu tactic cu trageri de luptă) atât pe timp de zi cât și pe timp de noapte. În ciuda vremii nefavorabile din poligon, „șoimii” bistrițeni au reușit să demonstreze încă o dată faptul că pregătirea efectuată în cadrul unității se ridică la cele mai înalte standarde. (Dan Donat)

În perioada 14-16 octombrie 2020, la București, Complexul Romae-ro Băneasa va fi gazda celei de-a 8-a ediții a Black Sea Defense & Aerospace Exhibition and Conference „BSDA 2020” – expoziție internațională dedicată industriei aeronautice, apărării, securității naționale, securității cibernetice și securității private. Evenimentul, organizat cu sprijinul Guvernului României, Ministerului Apărării Naționale, PATROMIL (Asociația Patronală Română a Producătorilor de Tehnică Militară) și OPIAR (Organizația Patronală din Industria Aeronautică Română), reprezintă cea mai mare expoziție de acest tip din România, desfășurată bianual, cu o tematică foarte bogată privind domeniile de securitate militar și civil. Astfel, ediția anterioară a reunit peste 280 de firme expozante, din mai mult de 25 de țări.

Și în acest an, tematica expoziției va cuprinde domenii distincte precum: apărare terestră, apărare aeriană, și se va urmări identificarea oportunităților și a soluțiilor de cooperare în producție și în domeniul afacerilor, în vederea promovării industriei românești de apărare pe plan internațional. Totodată, expoziția dorește a facilita o mai mare deschidere a industriei românești de apărare către piața internațională, aceasta realizându-se prin cooperări cu firme de prestigiu și producători consacrați în domeniu, în vederea realizării compatibilității și interoperabilității tehnice din dotare cu cea a forțelor armate ale statelor membre NATO și EU.

MAPN va participa la expoziție cu standuri proprii, din care amintim pe cele ale Departamentului pentru armamente, Statelor Majore – Aeriene, Maritime și Terestre și cel al Agenției de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare, precum și cu exerciții demonstrative, alături de celelalte structuri din sistemul național de apărare.

Orizont militar

Militarii arădeni se pregătesc pentru o nouă misiune în Afganistan

Din toamnă, următoarea rotație a misiunii de protecția forței în teatrul de operații Afganistan va fi asigurată de militarii Batalionului 191 Infanterie „Colonel Radu Golescu” din Arad, alături de colegi din alte structuri militare. În prezent, aceștia se află în Centrul Național de Instruire Întrunită „Getica” din Cincu, desfășurând activitățile specifice pregătirii pentru misiune.

Deoarece în Baza Aeriană Kandahar o companie a batalionului român va fi destinată asigurării securității accesului prin Entry Control Point 5 (ECP 5), cea mai importantă poartă de acces din bază, în Cincu, Compania 3 a Batalionului 191 Protecția Forței a muncit din greu pentru

liere și asistență, misiunile specifice ale militarilor români în aria de operații vor fi desfășurate împreună cu partenerii americani și forțele de securitate afgane. Colegii noștri se instruiesc temeinic și parcurg un antrenament intens, deoarece siguranța întregii baze militare depinde

a construi toate elementele acestei porți de acces și a se instrui, pe cât posibil, într-un mediu cât mai fidel realității teatrului de operații.

Pe lângă asigurarea securității principalului punct de acces în bază și asigurării protecției echipelor de consi-

de modul în care ei vor asigura securitatea accesului persoanelor și autovehiculelor în bază.

Chiar dacă sunt focalizați pe instruirea premergătoare misiunii, militarii arădeni nu au uitat că Batalionul 191 Infanterie „Colonel Radu Golescu” a aniversat 190

de ani de tradiții militare, fiind continuatorul tradițiilor de luptă ale Regimentului 2 Linie, unitate care a participat, după înființarea sa, la 12 iunie 1830, la toate campaniile pe care le-au purtat forțele armate române.

Regimentul 2 linie a plătit jertfe grele de sânge pentru neamănarea și apărarea pământului strămoșesc, în luptele din Dealul Spirii, în 1848, în bătăliile de la Grivița, Plevna, Bucov și Vidin, în Războiul de Independență, la Flămânda, Irvinez, Muncel și Mărășești, în Primul Război Mondial și pe întreaga durată a celui de-Al Doilea Război Mondial, de la Albița la Odesa și Stalingrad, de la Oarba de Mureș la Tiszalok în Ungaria și Banská Bistrika în Cehoslovacia.

Urmași ai acestor eroi, militarii arădeni au participat în anii recentți de existență a batalionului la misiuni în teatrele de operații din Irak, Afganistan, Bosnia Herțegovina, Kosovo, Eritreea și Coasta de Fildeș, și în curând vor fi dislocați în teatrul de operații Afganistan pentru o nouă misiune. Ne dorim ca acest batalion de tradiție să aibă și în viitor generații de militari demni și patrioți și să se bucure de recunoștință în cărțile de istorie ce se vor scrie de acum încolo.

În următoarea perioadă, militarii Batalionului Protecția Forței vor parcurge cel mai important examen înaintea dislocării în Afganistan - Exercițiul de Repetare a Misiunii (MRE), în care va fi atent evaluată activitatea fiecărui militar în parte, dar și a întregii unități.

Într-un teatru de operații, în orice mo-

ment pot apărea incidente cu victime sau pagube materiale grave și în acele clipe întreaga echipă trebuie să fie în măsură să evalueze rapid situația și să se adapteze pentru a face față provocărilor. Aici, în Cincu, sunt puse în scenă toate scenariile posibile iar militarii se antrenează în spețe

în care diferiți membri din echipă ar putea fi răniți. În acele situații, pe lângă ajutorul medical ce trebuie acordat, echipa trebuie să fie în măsură să ducă și funcțiile personalului scos din luptă. Nicio misiune nu seamănă cu alta și sunt conștienți că așa cum se pregătesc să devină tot mai buni, așa și insurgenții descoperă noi metode de a ataca. Slăbiciunile noastre sunt atuurile lor, dar până ajungem în Afganistan ne propunem să le eliminăm pe toate.

Sublocotenent Alexandra MUNTEANU

Elevii ștefăniști și provocările școlii online

Elevii Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc s-au adaptat procesului de învățământ on-line cu ajutorul platformei Roarmy-Ilias, care a devenit mediul propice pentru continuarea studiului. O parte dintre ei au decis să ne împărtășească gândurile lor după mai multe săptămâni în care procesul educațional tradițional a fost suspendat.

În acest context, **elevul fruntaș Ștefan Onofrei** a menționat: „Aș vrea să pot spune că e ușor să fii elev pe timpul pandemiei. E o experiență nouă pentru noi și profesorii noștri, iar adevărul este că ne-am conformat repede cu îndeplinirea sarcinilor și predarea acestora la termen. Prezența la orele on-line este o plăcere pentru că suntem invitați la noi modalități de învățare care ne aduc mai aproape unul de altul în această perioadă dificilă. Dar asta nu înseamnă că nu ne lipsește liceul și oamenii cu care acum putem comunica doar prin intermediul unui ecran. Nu mai simțim emoția cu care așteptam profesorul să intre în clasă pentru că urma o ascultare, nu mai auzim sunetul fin al foilor la deschiderea catalogului, nu vom avea parte de celebrul «Astăzi vă închei mediile». Nu putem compara momentele când suntem toți într-o conferință cu micile certuri din pauze sau cu ajutorul pe care ni-l ofeream unul altuia în

activitatea ei de elev în autoizolare pe timpul pandemiei: „Ei bine, lu-

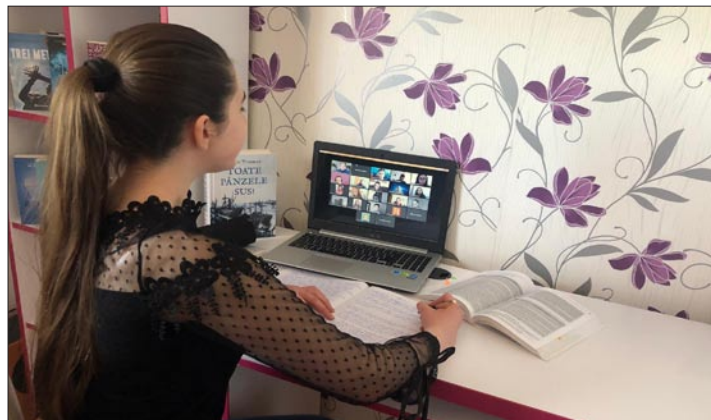
făcut, iar cititului îi dedic aproximativ 3 ore din zi. Un citat întâlnit într-una

Elev fruntaș Ana-Maria Gafton

crurile s-au schimbat destul de mult. Am această impresie că suntem personajele unei cărți SF, însă toate datele poveștii sunt cât se poate de reale. Acum nu mai am același program pe care îl aveam la liceu. De exemplu, o zi obișnuită decurge în felul următor: mă trezesc în jur de ora 07:00. Până la ora 08:00, când încep cursurile, mă îmbrac în haine confortabile, mănânc și îmi fac sectorul (sau mai bine zis, ordine în dormitor). Orele on-line îmi ocupă în general prima

din cărțile mele preferate sună cam așa: «Cel care citește trăiește o mie de

Elev fruntaș Ana-Maria Cotleț

vieți înainte să moară. Cel care nu citește, trăiește doar una.» La finalul zilei vizionez un film, însă filmul pe care abia aștept să îl văd este cel al reîntoarcerii mele la liceu, în care se reînstaurează normalitatea și voi putea să îmi strâng prietenii în brațe.”

Eleva fruntaș Ștefania Comăneci

a descris experiența de până acum ca fiind o perioadă de conștientizare și maturizare. „Ca elevi de liceu militar, pandemia ne-a adus acasă, alături de părinți, ne-a alinat dorul, după o lungă despărțire și vizite prea scurte. Într-adevăr, nu ne

Elev fruntaș Ștefania Comăneci

mai trezim la 06:00, nu mai facem înviorare, am scăpat de sectoare și am trecut de la uniformă la o ținută lejeră. Însă, ne e dor de timpul petrecut alături de prietenii: să mâncăm împreună, să învățăm împreună, să râdem noaptea înainte să ne culcăm. Liceul militar ne-a strâns din atâtea zone și ne-a adus împreună, ne-a unit, am devenit o mare familie. În aceste două luni, de când am plecat de la liceu, am conștientizat cât de mult ne-am atașat unii de alții.”

Chiar și elevii de

și sentimentelor, este cea care controlează dorința și acțiunea și străbate mii de kilometri, în aceste momente dificile, pentru a fi alături de colegi, profesori și cadre militare, despărțindu-ne doar un mic ecran. În această perioadă melancolia și dorul sunt izvoarele nesecate ale speranței că ne vom revedea și îi vom zâmbi trecutului.”

Eleva Alexia Ursuțu

a recunoscut și ea: „Mi-a fost puțin dificil să înțeleg că tabla și creta s-au transformat în monitor și taste. Am așteptat cu nerăbdare primul meu an în acest colegiu și mărturisesc că nu sunt tocmai fericită că trebuie să petrec o mare parte din el acasă, însă orele on-line ne oferă mai multă siguranță.”

Mesajele elevilor Colegiului Național Militar „Ștefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc demonstrează încă odată cât de puternice sunt legăturile care se creează între elevi, cadre militare și profesori. Liceenii de

Elev fruntaș Ștefan Onofrei

timpul orelor de studiu. Totul e mai frumos atunci când suntem împreună.”

Eleva fruntaș Ana-Maria Gafton a ales să ne prezinte o parte din

parte a zilei. Deși este obositor să petreci 6 ore în fața laptopului, mă bucur de fiecare dată să îmi văd colegii. După ore îmi organizez timpul în funcție de ce am de

Elev Alexia Ursuțu

a spus că inițial a fost copleșită de schimbare, dar apoi a reușit să se mobilizeze. „Inima este considerată sediul ideilor

astăzi reprezintă cea mai curajoasă generație pentru că au pus în așteptare adolescența în această perioadă plină de încercări.

Viitorii soldați gradați profesioniști se instruiesc în unitățile diviziei

O nouă serie de cursanți a început de câteva săptămâni instruirea în unități militare din subordinea Diviziei 4 Infanterie „Gemina”, o perioadă definitorie pentru viitoarea carieră de soldați gradați profesioniști. Cum s-au acomodat rigorilor militare, programului și instrucției, ne-au împărtășit, câțiva dintre aceștia, într-o scurtă perioadă de repaus din timpul pregătirii.

Regimentul 317 ISR „Vlădeasa”

Sergentul Gheorghiță Barbă-Roșie, instructor: „Pentru mine a fost și este o provocare, fiind sergent și la baza carierei, dar nu este prima de acest fel. Am mai fost instructor pentru cursul de formare a subofițerilor pe filiera indirectă, la Pitești, la Școala Militară de Maștri Militari și Subofițeri «Basarab I», la începutul acestui an. Știu că toate cunoștințele acumulate în domeniul militar pot să le trimit mai departe cu succes.

Să fii instructor este o experiență foarte plăcută, dar grea. Detașamentul de formare a soldaților – gradați profesioniști se descurcă bine, acumulează cunoștințele într-un mod rapid și cursiv. Pentru

mine este o plăcere să îmi transmit cunoștințele mai departe, iar ei sunt foarte receptivi.

Au avut prima lor tragere, «botezul focului», cum se spune, mai exact ședința pregătitoare și de verificare a grupării cu pistolul mitralieră și cu pușca mitralieră. Până acum am făcut anumite etape din instrucția militară de bază, le-am prezentat armamentul, am executat un marș. Sunt foarte deschiși la lucruri noi, la provocări noi și sunt dornici să învețe. Vor să devină cu adevărat militari.”

Cursant Gabriela Miheșan: „Îmi place să fiu militar și mi-a plăcut de mică ținuta militară. Cred că aveam vreo 8-9 ani, când l-am văzut pe unchiul meu, maior pe atunci, și chiar

Cursant
Gabriela Miheșan

am admirat la el disciplina, ordinea, și tot ce este legat de militarie.

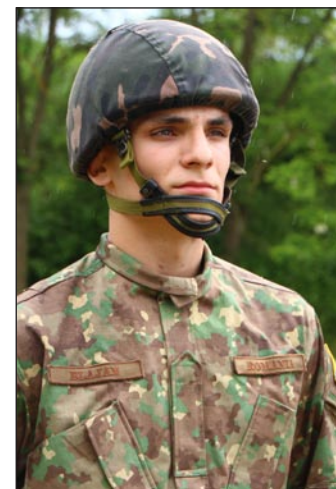
Înainte am fost operator la o firmă de piese pentru mașini. Mi-am dorit să ajung în sistem însă fiul meu fost o mică «piedică» până acum, pentru că am hotărât să mă ocup mai întâi de el. Acum, la vârsta de 16 ani, poate să

se descurce și fără mine în perioada aceasta de pregătire. Este elev la liceu, deci pot sta liniștită, să mă pregătesc.

Vreau să le mulțumesc instructorilor, pentru că sunt niște oameni deosebiți și bine pregătiți. Tot ce am învățat în aceste săptămâni, instrucția, ordinea, disciplina și tot ce ține de armată – au fost bine primite. Efortul nu a fost peste măsură, chiar îmi doresc mai mult și vreau să îmi ating limitele, să văd până unde pot să ajung, și fizic și psihic, și aștept cu nerăbdare să pun în aplicare ce am învățat.

Am participat și la prima mea tragere, nu am mai fost niciodată într-un poligon, doar la o mică demonstrație. Pot să spun că a fost foarte bine, mi s-a reglat arma și am nimerit ținta... în cap, deci am nimerit adversarul. Încă nu m-am gândit la specialitate, dar aș dori să încerc la parașutiști. Mi-ar plăcea.”

plecat într-o altă lume. Am optat pentru o armă

Cursant
Bogdan-Andrei Blăjan

grea, care te solicită mereu, cercetarea, pentru că, fiind sportiv de performanță, mi-am dorit să mă și păstrez în formă fizică excelentă de fiecare dată, iar cercetarea îți cere o astfel de formă fizică. Mi-a plăcut totul, încă din prima zi, și cred că ies la pensie de aici.”

Batalionul 812 Infanterie „Bistrița”

Cursant Narcis Nicoară: „Mi-am dorit dintotdeauna un loc de muncă bine organizat. Mai mult decât atât, am fost pasionat dintotdeauna de istorie și de ceea ce înseamnă credința față de patrie.

Am urmărit frecvent filme istorice și documentare și poate acest lucru m-a determinat cumva în subconștient să aleg acest drum. Nu am interacționat cu armata până acum, dar

Sergentul Gheorghiță Barbă-Roșie, instructor al detașamentului de cursanți, supraveghează desfășurarea tragerii

sunt extrem de fericit că am făcut această alegere și aștept cu nerăbdare și emoție depunerea

Cursant
Narcis Nicoară

jurământului față de patrie.

Ca fiecare dintre noi, îmi doresc să fiu cel mai bun în tot ceea ce fac, să mă perfecționez și să evoluez astfel încât atât familia cât și comandanții să fie mândri de mine. Mă simt ca într-o familie aici și îi privesc pe instructori ca pe niște profesori desăvârșiți care își dau tot interesul pentru a ne transforma în cei mai buni soldați. Pentru asta le mulțumesc."

Cursant Alin-Alexandru Cornea: „M-am hotărât să intru în acest sistem deoarece este visul meu din copilărie. Consider că este o mândrie să îmbraci haina militară și, mai mult de atât, cred personal că cel mai bun loc de muncă este acela unde mergi cu pasiune și dăruire. Pentru mine, armata era doar un vis, care acum devine realitate. Sunt fericit și emoționat totodată și simt, acum, fiind aici, că este ceea ce îmi doresc cu adevărat. Evident, îmi doresc să avansez, dar știu că e drum lung până acolo. Îmi doresc și să merg într-o misiune externă. Am foarte

Cursant
Alin-Alexandru Cornea

multe de învățat, însă sunt convins că într-o zi voi reuși tot ceea ce mi-am propus. Îmi place foarte mult ceea

ce fac acum, impresiile sunt foarte bune și sunt uimit de răbdarea de care dau dovadă instructorii noștri și de pasiunea cu care se implică în formarea noastră."

Cursant Alexandru-Paul Bodnar: „Am făcut o pasiune pentru armată. Încă de când eram copil am privit cu emoție paradele și ceremonialele militare. Pentru mine, nimic nu era mai frumos. Îmi doream să ajung într-o zi să particip eu la astfel de evenimente în calitate de soldat. Cred că asta m-a motivat cel mai mult să ajung aici. De asemenea, unul dintre cei mai buni prieteni ai mei lucrează în sistem și datorită lui am înțeles că este o mândrie și o onoare să îmbraci haina militară, să înțelegi simbolul tricolor și să fi un om dedicat patriei. Îmi doresc să fiu un bun militar, să îmi perfecționez deprinderile, cunoștințele

Cursant
Alexandru-Paul Bodnar

și cu timpul să avansez. Până acum, mi-am format o impresie foarte bună. Instructorii noștri și-au dat tot interesul pentru a ne transmite toate cunoștințele necesare. Le admir foarte mult pasiunea și dedicarea cu care se implică în formarea noastră, iar în ceea ce îi privește pe colegii mei, aceștia au un comportament exemplar și mă bucur foarte mult să fac parte dintr-un astfel de colectiv."

Batalionul 17 Vânători de Munte „Dragoș Vodă”

Cursant Cristian-Marian Timiș: „În fiecare an de 1 decembrie stăteam ochi și urechi la televizor când erau paradele militare, era ceva de vis pentru mine. Odată cu trecerea timpului am realizat

că sunt o persoană activă, cu spirit de echipă și punctuală. Mi-am luat inima în dinți și mi-am depus dosarul pentru înscriere, iar acum iată-mă aici. Prima impresie la începerea pregătirii a fost: „Sper să nu fie atât de greu pe cât se povestește”. A fost

Cursant
Cristian-Marian Timiș

mai dificil în primele zile e drept, până am început să îmi cunosc colegii, să formăm un colectiv și până la acomodarea cu programul. Acum, după perioada ce a trecut, pot spune că este o experiență frumoasă. Și cred că va fi și în continuare, pentru că așa e când faci lucrurile cu pasiune. Mi s-a tot spus că este o profesie destul de grea, dar totuși sigură, cu multe beneficii. Îmi doresc să evoluez cât mai mult, să reușesc să îmi îndeplinesc cu succes sarcinile și nu în ultimul rând, să îmi servesc patria indiferent de situație."

Cursant Lucian-Alexandru Jitariuc: „Hotărârea de a intra în acest sistem am luat-o acum câteva luni. Mereu am admirat haina militară, iar tatăl meu a lucrat în sistem, practic am fost familiarizat de mic cu armata. Aceste

Cursant
Lucian-Alexandru Jitariuc

lucruri nu au făcut decât să mă ajute să iau decizia mai ușor.

Disciplina, respectul și seriozitatea sunt cerințele

cheie pe care le impune sistemul unui militar și implicit în această unitate. Deja am învățat foarte multe lucruri noi. A fost o schimbare semnificativă, de la viața civilă la cea militară, însă pot spune că am numai cuvinte de laudă față de pregătirea pe care o primim. M-am acomodat foarte bine și îmi place foarte mult."

Batalionul 631 Tancuri „Oituz”

Cursant Ana-Maria Saroș: „Am ales cariera militară pentru că, încă de mică, am fost impresionată de haina militară, dar și de valorile ce definesc un militar, valori care consider că mă definesc și

Cursant
Ana-Maria Saroș

pe mine: mândrie, loialitate, onestitate, demnitate, onoare, disciplină, solidaritate.

Multe persoane nu m-au înțeles și nu m-au susținut în decizia mea de a intra în sistem, în special prietenii de vârsta mea. Însă acest lucru nu a fost un impediment pentru mine. Din contră, m-a ambiționat și mai mult în dorința de a demonstra că pot face față tuturor provocărilor și să demonstrez că pot să mă fac remarcată într-o lume a bărbaților, o lume destul de dificilă pentru o femeie. Venind din mediul civil, la început mi-a fost oarecum greu să mă acomodez cu regulile și principiile de funcționare ale sistemului militar, dar în momentul actual am reușit să mi le însușesc și să fac față cerințelor. Datorită instructorilor, care sunt foarte bine pregătiți, simt că m-am integrat și că fac parte dintr-o unitate de elită a Armatei României.

Am mai interacționat cu mediul militar, viitorul meu

soț lucrând în acest sistem de doi ani. El m-a încurajat și a fost foarte încântat în momentul când am decis să îmi îndrept atenția și eu spre o carieră militară.

Îmi doresc pe viitor să mă autodepășesc, să evoluez și să mă perfecționez. De asemenea nu exclud accederea în corpul subofițerilor în viitor."

Cursant Ioan-Emanuel Savu: „La îndemnul mamei mele am făcut pasul spre accederea în sistem și mă bucur că i-am ascultat sfatul. Cu siguranță este mândră de mine în acest moment. De asemenea un rol foarte important în decizia mea l-a avut și unchiul meu, el fiind militar.

Consider că am făcut cea mai bună alegere. Armata te formează ca om, te face mult mai responsabil și îți dezvoltă un caracter puternic, bine definit. Deși a fost o perioadă destul de solicitantă, mi-a adus numeroase satisfacții. Nu am interacționat în mod direct cu mediul militar până acum, iar tot ce știam era din ceea ce îmi povestise unchiul meu.

Am avut parte și de prima tragere din programul de instrucție pe care o așteptam cu nerăbdare. A fost o senzație

Cursant
Ioan-Emanuel Savu

plăcută, plină de adrenalină și emoție.

Pe viitor îmi doresc să devin din ce în ce mai bun în ceea ce fac. De asemenea mi-aș dori să particip și la o misiune internațională în teatrul de operații, iar aceasta cred că ar fi adevărata provocare pentru mine.

Îi îndemn pe toți cei care își doresc o carieră militară să aibă încredere în ei și să nu renunțe oricât de greu le va fi."

Capitan Ionuț SUCIU
Maistru-militar cls. III-a Radu CIOLOCA

HOROSCOPI

BERBEC

Întâmpinați dificultăți în a comunica cu cei apropiați, dar orice neînțelegere se rezolvă tot prin comunicare. Reveniți la starea energetică ce va caracterizează.

TAUR

Apar mai multe șanse de câștig, însă ar fi indicat să le analizați cu atenție pe cele care merită cu adevărat.

GEMENI

Vă simțiți mult mai încrezători și în performanțele în interacțiunea cu ceilalți. Această perioadă aduce o consolidare a relațiilor de prietenie existente, precum și apariția altora noi.

RAC

Dați dovadă de multă asertivitate în plan profesional, semn că doriți o afirmare la locul de muncă. Emanati multă încredere și acest lucru e vizibil pentru toată lumea.

LEU

Puteți face un bilanț al deciziilor pe care le-ați luat în ultima vreme și să sesizați erorile financiare pe care le-ați făcut. Aveți proiecte bune de viitor, e nevoie doar să căutați resursele necesare pentru a le pune în practică.

FECIOARĂ

Reputația profesională are o importanță deosebită în această perioadă și vă influențează în mod direct veniturile și șansele de a găsi oportunități de colaborare sau un loc de muncă. Se întrevăd și șanse de câștig.

BALANȚĂ

Este un moment potrivit pentru a pune în valoare ceea ce puteți face în plan profesional, abilitățile și experiența pe care le-ați acumulat până acum, ceea ce vă va aduce aprecierea celor din jur.

SCORPION

Asigurați-vă că sunteți pe aceeași lungime de undă cu partenerul de viață sau de afaceri în ceea ce privesc resursele comune. Se zărește o perioadă benefică, mai ales în planul carierei unde puteți face progrese destul de mari.

SĂGETĂTOR

Fiți prudenți cu resursele de care dispuneți și încercați să utilizați resursele cu maximum de eficiență astfel încât să aveți beneficii pe termen cât mai lung.

CAPRICORN

Sunteți într-o formă mai bună și se vede din productivitatea de la locul de muncă. Dați dovadă de empatie și ascultare activă în interacțiunea cu ceilalți, ceea ce vă va ajuta foarte mult.

VĂRSĂTOR

E posibil să intervină schimbări importante la locul de muncă, să fiți nevoiți să vă reorientați, să vă recalificați sau chiar să îl schimbați. Evitați speculațiile financiare.

PEȘTI

Au loc schimbări destul de mari în privința proiectelor de viitor precum și a planurilor avute cu alte persoane. S-ar putea să cheltuiți mai mult decât de obicei, dar apar și mai multe oportunități de ordin financiar.

Steluța

Galaxy S20 – Tactical Edition

La începutul lunii mai, compania Samsung a prezentat o nouă versiune a telefonului S20, ediția tactică (TE), dezvoltată în vederea utilizării sale de către mediul militar sau cel guvernamental. Noul model adoptă o carcasă robustă, rezistentă la șocuri mecanice, cu o zonă frontală ce se poate deschide pentru un acces complet asupra ecranului ce vine cu o diagonală de 6,2 inch. Creat pentru a îndeplini necesitățile tactice din sectorul militar, noul model de telefon dispune de două straturi de criptare de tip DualDAR, suficient de puternice pentru a manipula date cu nivel maxim de clasificare, precum și posibilitatea de a se conecta la sisteme, respectiv rețele de comunicații tactice. De asemenea, Galaxy S20 TE suportă multiple forme de comunicare printre care se numără rețele de tip 5G, WIFI CAT6, SIM Privat și Radio CBRS pentru a acoperi toate bazele din teren.

Galaxy S20 TE dispune și de numeroase funcții software dar și de moduri speciale de utilizare precum unul de vedere de noapte (night-vision), acesta oprind automat iluminarea ecranului atunci când sunt utilizați ochelarii cu vedere nocturnă. De asemenea, noul

model permite și un mod „stealth”, care îl face invizibil pentru sistemele de interceptare radio, în acest mod fiind oprite funcții precum LTE sau alte emisii de radiofrecvență, împiedicând astfel detectarea sa de către inamic. În afara carcasei ce permite montarea unui întreg kit de elemente tactice sau folosirea acestuia chiar și cu mănuși tactice,

ERA DIGITALĂ

acest model de telefon vine cu dotări relativ similare variantelor standard S20, printre care ecranul de 6,2 inch QHD+, procesor Snapdragon 865, 12GB RAM, 128GB stocare și baterie de 4000 mAh cu încărcare rapidă. Samsung Galaxy S20 Tactical Edition va fi disponibil din cel de-al treilea trimestru al anului doar la partenerii selecționați din domeniul IT, dispozitivul nefiind destinat utilizatorilor de rând.

Monitor holografic 3D 8K

Recent, compania Looking Glass Factory a lansat un monitor holografic care permite afișarea de imagini

3D la o rezoluție 8K fără a fi necesară utilizarea căștilor de tip realitate virtuală – VR, ochelari 3D sau alte echipamente similare. Noul model de monitor, denumit „The looking Glass 8k Immersive Display”, vine cu o dimensiune a ecranului de 32 de inch, acesta facilitând vizualizarea reprezentărilor grafice în trei dimensiuni, în funcție de unghiul de vizualizare, totul la o rezoluție 8K (7680px x 4320px). Ecranul holografic 8K folosește un câmp luminos cu 45 de elemente care poate genera 45 de perspective distincte și simultane pentru orice tip de imagini 3D. Astfel, utilizatorii pot vedea perspective diferite în funcție de unghiul în care privesc ecranul holografic, monitorul oferind o rată de reprezentare grafică de până la 60 de cadre pe secundă.

Utilizatorii obișnuiți cu monitoare cu ecran plat de înaltă performanță trebuie să fie conștienți de faptul că ecranul are o adâncime de peste 11 centimetri și o greutate de 28,6 kilograme. Cu toate acestea, dispozitivul nu este destinat pentru utilizarea privată, ci mai degrabă pentru aplicații medicale sau de către companii.

Plutonier-major Ovidiu SFÎRIAC

Obiective turistice din România

O viață de om nu ar ajunge vizitării, pe îndelete, a tuturor frumuseților naturale pe care țara noastră le are în patrimoniu. Multe dintre acestea sunt încă ascunse publicului larg, dar altele, deși cunoscute, îi descurajează pe cei care nu sunt înarmați cu răbdare sau cu autoturisme off-road. Capitolul infrastructură este unul încă în lucru. Printre cele mai cunoscute obiective turistice din România, deși nu neapărat și printre cele mai vizitate, se numără „Vulcanii noroiși” și „Focul viu”, din județul Buzău.

Rezervația „Vulcanii noroiși”, din Subcarpații Buzăului, reprezintă o arie protejată de interes național, cu o întindere de aproximativ 30 ha și cuprinde patru zone: La Fierbători, Pâclele Mari, Pâclele Mici și Beciu. Dintre acestea, cea mai spectaculoasă este cea de la Beciu, care, deși se află pe o suprafață mult mai mică, aproximativ 20x40 metri, are o activitate mult mai intensă.

Fenomenul vulcanilor noroiși este cunoscut pe întreg globul, realizându-se în urma trecerii gazelor naturale, de la mii de metri adâncime, prin solurile argiloase și prin pânzele freatice, amestecul fiind aruncat în afara scoarței, în mare sau terestru, unde, în acest ultim caz, în contact cu aerul, se usucă, formând struc-

turi conice, asemănătoare cu vulcanii.

„Focul viu” este un fenomen asemănător cu cel al vulcanilor noroiși, format tot prin expulzarea gazelor naturale din sol, acestea autoaprinzându-se din cauza frecării cu solul sau în urma încălzirii sub acțiunea razelor solare. Flăcările pot fi observate ieșind din pământ, ondulându-se în bătaia vântului și înălțându-se chiar până la un metru. În urma ploilor acestea se pot stinge, dar se reaprind, indiferent de anotimp, fie în mod natural, fie cu ajutorul turiștilor sau localnicilor.

În județul Buzău găsim aceste focuri tot în zona Subcarpaților buzoieni, pe versantul vestic al culmii Breazău, în apropierea satului Terca, din comuna Lopătari, pe o arie relativ restrânsă, de mai puțin de 30 mp. Datorită suprafeței de mici dimensiuni pe care se observă fenomenul, traseul până la „Focurile vii” de la Lopătari poate fi confundat cu ușurință, nefiind marcat. De asemenea, o provocare, atât pentru acest obiectiv, cât și pentru „Vulcanii noroiși”, este cvasi-absența infrastructurii în apropierea rezervațiilor, fapt ce îi poate descuraja pe unii turiști sau, dimpotrivă, ambiționa pe alții, mai curajoși.

Maistru militar cl. III-a Radu CIOLOCA

La spitalul de nebuni, medicii testează pacienții:

- Cât face 2+2?
- 56.
- Din păcate, nu!
- Următorul ... cât face 2+2?
- Sâmbătă!
- Nu!
- Bade Gheorghe, cât face 2+2?
- 4.
- Exact.Cum ți-ai dat seama?
- No, am scăzut sâmbăta din 56!

☺

La un restaurant un client face o plângere:

- Domnule ospătar am găsit în supă un aparat auditiv!
- Ce ați spus?

☺

Doi prieteni stau de vorbă:

- Vai dar cât ai slăbit!
- Da. 17 kg într-o lună.
- Ești nebun?Cum ai reușit?
- Mi-am luat niște adidași la 300 de euro.

- Și, cât alergi pe zi?
- Fii serios. Să alerg? Păi nu mai am bani de mâncare !

Un tânăr discută cu iubita lui:

- De ce plângi?
- Nu mă lasă tata să mă mărit cu tine!
- Gata, nu mai fii așa supărată. Găsesc eu pe altcineva...

☺

Discuție între client și avocatul său:

- Domnule avocat! Cât credeți că va dura toată ședința asta?
- Pentru mine trei ore, pentru dumneata trei ani!

☺

Soția îi trimite un SMS soțului : „ Toate ferestrele sunt înghețate , nu se mai deschide niciuna”.

Soțul : Toarnă multă apă caldă și bate ușor cu un ciocan pe rame!

Soția revine: Acum calculatorul a murit de tot!

Actualitatea militară internațională

SUA cumpără Iron Dome

Încă de anul trecut, șefii armatei SUA au declarat că intenționează să achiziționeze două sisteme Iron Dome, cunoscutul complex mobil de apărare antirachetă de fabricație israeliană, dezvoltat de Rafael Advanced Defense Systems, Israel Aerospace Industries și Raytheon, cu radare produse de cei de la ELTA Systems. Anterior, întrucât achiziția sistemelor israeliene era considerată urgentă, armata SUA a testat și urmărit eficiența sistemului Iron Dome examinând interceptările sistemului, în special în cazul rachetelor trimise dinspre fâșia Gaza.

La începutul acestui an, însă, oficialii ai departamentului american al apărării au declarat că planurile privind cumpărarea Iron Dome au intrat într-un impas, deoarece Israelul a refuzat să furnizeze „codul sursă” al sistemului, care detaliază modul de funcționare a acestuia, esențial pentru integrarea sistemelor de apărare ale celor două țări.

La acel moment, generalul John Murray, șeful Comandamentului Armatei Viitorului (AFC-Army Futures Command), declara în fața unei comisii legislative a armatei că achiziționarea celor două baterii a durat mai mult decât s-a dorit, fapt cauzat de motive diverse și multiple. „Credem că nu le putem integra în sistemul nostru de apărare aeriană din cauza unor probleme de interoperabilitate, unor provocări cyber (de securitate), și a altora de altă natură. Avem două baterii de sine stătătoare,

foarte capabile, dar care nu pot fi integrate.”

Cu toate acestea, se pare că primele două baterii ale acestui sistem de apărare ar urma totuși să fie livrate SUA, începând cu sfârșitul acestui an. Generalul de brigadă Brian Gibson, directorul Air and Missile Defense Cross-Functional Team, a făcut noi precizări privind achiziția sistemului, declarând că primele două baterii Iron Dome vor trece prin faza

inițială de testare pe pământ american, înainte de a intra în înzestrarea armatei SUA. Livrările bateriilor sunt preconizate a avea loc începând cu decembrie 2020 și februarie 2021, pe măsură ce rachetele, lansatoarele și radarele vor ieși de pe liniile de asamblare și vor ajunge în New Mexico, în zona de testare a rachetelor. După testarea riguroasă a sistemelor, Iron Dome va fi dispus la Fort Bliss, Texas, unde va fi disponibil pentru dislocare operațională începând cu septembrie, respectiv decembrie 2021.

Pentru acest proiect de achiziție a componentelor sistemului Iron Dome, armata americană a alocat peste un miliard de dolari, urmând să le și integreze cu Sistemul Integrat de Conducere pentru Managementul Luptei - IBCS (Integrated Battle Management Command System), până în 2023.

Iron Dome (Domul de Fier) este un sistem mobil de apărare antirachetă, format dintr-un radar de detecție și urmărire, o unitate de control al focului și o unitate de foc, cu trei sau patru lansatoare, fiecare echipat cu 20 de interceptori. Sistemul este destinat pentru a detecta, intercepta și distruge rachete cu rază scurtă de acțiune și de croazieră, avioane fără

pilot, mortiere și proiectile de artilerie lansate de la distanțe cuprinse între 4 și 70 de km. O baterie a sistemului Iron Dome este capabilă să ofere protecție unei zone urbane de aproximativ 150 de kilometri pătrați, indiferent de condițiile meteo, și să răspundă mai multor amenințări simultan.

Declarat operațional în anul 2011 și instalat inițial lângă Beersheba, Iron Dome reușea, un an mai târziu, potrivit unei ediții a The Jerusalem Post, să doboare 90% din rachetele lansate din Fâșia Gaza, care altfel ar fi aterizat în zone populate din Israel, procent de reușită pe care îl păstrează și în prezent.

US Air Force primește avioanele destinate Ankarei

Comitetul pentru Servicii Armate din Senatul SUA a autorizat, joi 11 iunie, utilizarea și operarea a șase avioane F-35 Lightning II de către US Air Force, avioane construite pentru Turcia. Aparatele de zbor care vor intra în serviciul US Air Force, au fost fabricate, dar niciodată livrate Turciei, deoarece Ankara a fost suspendată anul trecut din programul F-35. În baza National Defense Authorization

Donald Trump. Partener industrial al programului F-35, de la început, Ankara s-a angajat să cumpere până la 100 de avioane F-35 Lightning II de la Lockheed-Martin. Dar în iulie 2019, Washingtonul a blocat livrările acestor aeronave către Turcia, în urma achiziționării de către aceasta a sistemelor antiaeriene rusești S-400. Statele Unite au fost foarte critice cu privire la această decizie luată de Turcia, sistemele S-400 nefiind compatibile cu sistemele NATO și ar reprezenta o amenințare pentru secretele tehnologice ale avionului F-35.

Achiziția de către Turcia a acestor sisteme de apărare aeriană rusești a determinat SUA să excludă Ankara din programul F-35 în care aceasta era, atât cumpărător, cât și producător de componente. Proiectul de lege NDAA nu a făcut însă mențiune la avansul de 1,5 miliarde de dolari plătit de Turcia pentru achiziția avioanelor. Autoritățile de la Ankara au solicitat rambursarea acestui avans după ce Statele Unite au decis să nu livreze, conform graficului, primele două aeronave. Din cele șase aeronave, două au fost folosite la baza americană aeriană Luke, unde piloții turci au fost pregătiți și instruiți până la apariția disensiunilor politice dintre cele două state.

O dată cu excluderea din programul F-35, Turcia și-a accelerat eforturile pentru realizarea proiectului avionului de luptă de generația a 5-a,

Act (NDAA), legea care fixează nivelul cheltuielilor militare americane, a fost autorizată cheltuirea a 9,1 miliarde de dolari pentru achiziția a 95 de avioane F-35, cu 14 mai mult decât a solicitat administrația președintelui

TF-X, vehiculându-se de asemenea și o apropiere de Rusia pentru a negocia achiziționarea de avioane Su-35 sau Su-57.

✍️ Căpitan Ionuț SUCIU

✍️ Mastru-militar ds. III-a Radu CIOLOCA

ADRESA REDACȚIEI U.M. 02565/A, Cluj-Napoca, Piața Ștefan cel Mare nr. 1-3 cod poștal: 400133 Telefon: 0264.590.563 / interior ... Fax: 0264.590.557 email: orizontmilitar@yahoo.com	Redactor-șef Căpitan IONUȚ SUCIU interior 418 0264 590 669 Secretar general de redacție - interior 366	Secretariat tehnic de redacție Plutonier-adjutant principal ȘTEFAN VIOREANU (corespondență-expediție) DUMA ILEANA (tehoredactor) interior 218	Redacția Mastru militar clasa a III-a RADU CIOLOCA (redactor) Plutonier-major VIDIU SFIRIAC (redactor, tehoredactare computerizată) EMIL MORITZ (fotoreporter, redactor) interior 228	ORIZONT MILITAR ISSN 1842 - 3434 B. 0362 C: 286 Responsabil de număr EMIL MORITZ	Opiniile exprimate în articolele publicate sub semnătura autorilor au caracter strict personal și nu angajează în vreun fel răspunderea editorului sau a redacției. Manuscrisele nu se înapoiază. Închiderea ediției Miercuri, 17 iunie 2020, ora 12.00
--	--	--	--	---	---

Orizont cultural

Marile festivaluri și marile evenimente ale anului 2020 au fost anulate în această vară pe fondul pandemiei de coronavirus, însă odată cu introducerea unor măsuri de relaxare a fost nevoie ca organizatorii de evenimente să regândească totul în acest sens. Dacă plimbările prin parc și serile petrecute la terase au devenit din nou parte din viața cotidiană a fiecăruia, ne lipsesc totuși evenimentele. A fost introdus astfel conceptul de Drive In Show, care respectă prevederile legale, în care mașina

devine mai mult decât un mijloc de transport, chiar un spațiu de distracții. Accesul la astfel de evenimente se face începând cu 60 de minute înainte de începerea acestuia, iar numărul mașinilor este de obicei limitat, pentru a putea asigura o vizibilitate bună participanților.

În acest sens, mall-urile Vivo din țară organizează evenimentul ROLL'IN/ ROMANIA DRIVE IN TOUR, care cuprinde proiecții de filme de aventuri, comedii și filme pentru copii, dar și concerte live. La Cluj- Napoca concertele vor avea loc astfel: 20 iunie -VAMA, 21 iunie- The Mono Jacks, 26 iunie- Nicu Alifantis, 27 iunie- SUBCARPAȚI, 28 iunie- Robin and the Backstabbers.

De asemenea, Cluj Arena a devenit locația de desfășurare a diferitelor evenimente în condițiile impuse prin starea de alertă: proiecții de filme, concerte în aer liber, spectacole de stand-up comedy. Evenimentele ce urmează să se desfășoare aici vor fi anunțate public pe paginile oficiale de pe rețelele de socializare.

Rocanoworld, festivalul caritabil ce a luat ființă în anul 2016, va avea loc în perioada 24-28 iunie și se va desfășura la The secret, în zona de agrement Ciric din Iași. Biletele de participare la Rocanoworld 2020 au un caracter solidar, achiziția acestuia reprezentând o susținere pentru artiștii care vor urca pe scena festivalului. De asemenea, cauza din acest an este ajutorarea persoanelor defavorizate din mediul rural din județul Iași, cu pachete și produse alimentare de bază, precum și produse de curățenie și materiale sanitare necesare și obligatorii în această perioadă. Numărul participanților la fiecare concert este limitat, nedepășindu-se limita de 500 de persoane, în consecință și biletele sunt limitate la număr.

✍️ Căpitan Ionuț SUCIU

C. I. Nottara - 60 de ani de scenă

Constantin I. Nottara (n. 5 iunie 1859 – d. 16 octombrie 1935) a fost un actor român, una dintre personalitățile cele mai de seamă ale teatrului românesc (tatăl compozitorului Constantin

C. Nottara). Elev al actorului și regizorului Ștefan Vellescu, profesor de artă dramatică și Lirică din Busăcurești, era un adversar convins al manierismului (academic sau romantic) și adept al realismului interpretării.

După absolvirea Conservatorului de Artă Dramatică și Lirică din București, a studiat la Teatrul Odeon din Paris. La întoarcere, din anul 1877, Nottara a început să joace pe scena Teatrului Național, preluând la numai 24 de ani majoritatea rolurilor principale. Considerat unul dintre pionierii școlii realiste de interpretare scenică, a aderat un timp la stilul romantic de joc, sub influența cerințelor vremii și sub îndrumarea lui Mihail Pascaly (tot un elev

al profesorului Ștefan Vellescu).

Nottara s-a afirmat în roluri ca Shylock, Hamlet și Lear din teatrul shakesperei, Oedip din „Oedip – Rege”, de Sofocle, Don Salluste din „Ruy Blas”, de Hugo, bătrânul medic din „Medicul în dilemă”, de Shaw, Ștefan Tipătescu din „O scrisoare pierdută” și Ion din „Năpasta”, de Ion Luca Caragiale, Vlaicu din „Vlaicu Vodă”, de Alexandru Davila, Ștefan cel Mare din „Apus de Soare” și Tudose din „Hagi-Tudose”, de Delavrancea, etc. În cei 60 de ani de scenă a jucat în aproximativ 7000 de roluri de compoziție. Contactul cu dramaturgia originală, îndrumarea lui Caragiale și colaborarea cu actori de orientare net realistă ca Aristizza Romanescu și Grigore Manolescu, și-au pus amprenta pe stilul de joc al lui Nottara. Profund emoționat, pus în valoare de un glas modulată caracteristic, și expresiv prin frazare, stilul său se întemeia pe contruirea gândită și precisă a rolului, astfel încât nimic din interpretare să nu rămână nejustificat. Nottara a avut și o intensă activitate ca director de scenă și profesor la Conservatorul dramatic din București. Printre elevii săi se numără actori de renume ca Tony Bulandra, Velimir Maximilian, Ion Manolescu, Maria Ventura, Maria Filotti, etc.

Ca o recunoaștere a contribuției lui Nottara, Teatrul Armatei din București, fondat în 1947, capătă din anul 1960 numele marelui actor român Constantin I. Nottara (Bulevardul Magheru, nr. 20, sector 1).

✍️ Emil MORITZ

PE LÂNGĂ ȚINTĂ

Nu de puține ori, utilizarea unor cuvinte compuse ne poate da de furcă multora dintre noi, unul dintre motive fiind, așa cum precizează DOOM, acela că „Nu există reguli cu valabilitate generală [...]”. În cazul structurilor cum sunt: „bine-crescut” (politicos), „bine-cunoscut” (celebru), „bun-simț” (decentă), „bun-gust” (simț estetic) etc. scrise cu cratimă, e bine de știut că există secvențe cu structură identică, scrise fără cratimă, dar cu alt sens: „bine crescut” (bine dezvoltat), „bine cunoscut” (care este bine știut), „bun simț” (intuiție bună), „bun gust” (care are gust bun). Tot în această categorie intră și cuvinte compuse precum: lungmetraj, scurtmetraj, care se scriu într-un cuvânt, la fel ca „binedispus”, „blocnotes”, „scurtcircuit”, „triplusalt”, „valvârtej”, etc.

Unele cuvinte compuse sunt nou introduse: „azi-mâine”, „a bine dispune”, „electrocasnic”, „mâine dimineată”, în timp ce pentru altele DOOM înregistrează modificări: „cuvânt-înainte”, „prim ajutor” etc.

În continuare vă oferim câteva exemple de structuri care se scriu

împreună dar și separat. Ele sunt destul de uzitate, iar folosirea lor corectă în scris ne poate salva de la o situație jenantă în care putem cădea. Fiecare dintre cele două forme scrise este corectă, însă important este contextul în care fiecare este folosită:

• **Altădată/altă dată** - „**Altădată** viața avea un ritm mai lent.” Altădată este sinonim cu „odinioară”, „cândva” și se scrie într-un cuvânt.

• **Altă dată** să fii mai atent la ce spui! Altă dată, scris separat, se folosește când sensul structurii este de „în altă împrejurare” sau în enunțuri de tipul: „Pe tablă fusese scrisă o **altă dată**.”

• **Defel/de fel** - „Nu mă ajută **defel**.” sau „Nu îmi place **defel** cum arată.”. Compusul defel se scrie împreună dacă este sinonim cu „de loc” sau cu „nicidecum”.

• „Ea este **de fel** din Moldova.” Vom scrie cele două cuvinte separat, dacă sensul lor este „originar din”, „de loc (din)”.

• **Deloc/de loc** - „Nu îmi place **deloc** atitudinea ta.” Scris împreună, cuvântul este sinonim cu „defel”, „nicicum”, „nicidecum”.

„Omul era **de loc** din Bistrița.” Despărțirea cuvintelor în această situație oferă noii forme sensul de loc de unde este cineva sau dacă numim o funcție sintactică, aceea de complement circumstanțial de loc.

• **Demult/de mult** - „Probabil că asta s-a întâmplat **demult**.” Vom scrie într-un cuvânt, dacă sensul este de „odinioară”;

„Nu am primit **de mult** felicitări prin poștă.” Se scrie de mult când structura este echivalentă cu „de vreme îndelungată” sau putem adăuga substantiv-vul timp după de mult: „**De mult** (timp) nu am primit felicitări prin poștă.”

• **Deoparte/de o parte** Adverbul compus deoparte va fi scris într-un cuvânt când sensul lui este „la o oarecare depărtare de vorbitor (sau de alt punct fix), ca în enunțul: „Stătuse **deoparte** fără să spună nimic.”

Vom scrie de o parte în cazul în care îmbinarea aceasta de cuvinte se opune îmbinării de altă parte: „**De o parte** și de alta a drumului, copacii alunecau pe lângă ei, prinzându-i într-un joc grăbit de lumini și umbre.”

Pentru că am amintit de cuvintele compuse, este cazul să precizăm că unele substantive proprii ca Bistrița-Năsăud, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș

sunt scrise, uneori, fără cratimă, probabil printr-o analogie greșită cu Alba Iulia sau cu Baia Mare.

Nu în ultimul rând, precizăm că în cazul compuselor de tipul prim-ministru, prim-secretar, prim-solist etc., în flexiune, primul element nu își mai schimbă forma. Vom spune sau vom scrie: „Mașina prim-ministrului a

sosit.” „Prim-solistului i s-a oferit un premiu binemeritat.”, nu „Mașina primului-ministru a sosit.”, nu „Primului-solist i s-a oferit un premiu binemeritat.”

✍️ Căpitan Ionuț SUCIU